

31.05.2018

LIKENNELIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA
ESITYSLISTA
11 - 2018

KOKOUSKUTSU

Kokousaika **Torstai 31.05.2018 klo 8:15**
Kokouspaikka **Toinen linja 7, 4. krs. nh. Kuljettaja**
Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

31.05.2018

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Operatiivisen tehokkuuden ja omaisuudenhallinnan konsultoinnin puitejärjestely	2
3 Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen, hankesuunnitelma	5
4 Pöydälle 23.05.2018 Liityntäpysäköinnin tavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet Helsingissä	10
5 Uusi lausunto kaupunginhallitukselle: Valtuutettu Pia Kopran aloite metroliikenteen häiriöistä ja kuljettajien työolosuhteista	13
6 Ratakuorma-auton hankinnan hankesuunnitelma	16
7 HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen optiokaudelle	18
8 Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat	21
9 Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen	22

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet ja sekä varatarkastajiksi jäsenet ja .

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Operatiivisen tehokkuuden ja omaisuudenhallinnan konsultoinnin puitejärjestely

HEL 2017-005782 T 02 08 01 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa liikennelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana konsulttityötä operatiivisen tehokkuuden ja omaisuudenhallinnan tehokkuusohjelmien tukemiseen puitejärjestelynä yhteensä enintään 985.000,00 euron (alv 0%) arvosta kaudella 11.5.2017-31.12.2019.

Päätöksellä johtokunta korottaa aikaisempaa johtokunnan päätöstä 460.000,00 eurolla siten, että puitejärjestelyn kokonaissumma on yhteensä enintään 985.000,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun 23H17, 5.4.2017 Operatiivisen tehokkuuden konsultoinnin puitejärjestelystä noin kolmen (3) vuoden aikana. Tarjouskilpailu järjestettiin EU-menettelyn mukaisena avoimena menettelynä ja siitä ilmoitettiin julkisesti 5.4.2017 Tarjouspalvelu.fi -Internet-osoitteessa ja Hilma/EU:n virallisessa lehdessä 130937-2017.

Puitejärjestelyn kokonaissummaa on tarkoituksenmukaista korottaa, jotta voidaan varmistaa molempien tehokkuusohjelmien toimenpiteiden toteutuminen ja kustannusten ohjautuminen haluttuun lopputulokseen halutussa laajuudessa. Toimeksiannolla varmistetaan 140 milj. euron vuosittaisen investointivolyymien laadukas ja kustannustehokas toteutus sekä noin 14 milj. euron vuosittaiset säästöt operatiivisessa toiminnassa. Tehokkuusohjelmien edellyttävä työmäärä on osoittautunut ennakoitua suuremmaksi, erityisesti omaisuudenhallinnan osalta. Laaja-alaisen suunnitelmien laadukkaan toteutuksen varmistamiseksi ulkopuolisen osaamisen tarve on välttämätön.

Yhteistyö konsulttiyritys Valor Partners Oy:n kanssa on ollut toimivaa ja lisäarvoa tuottavaa. Jatkuvuuden takaamiseksi ja kokonaisuuden yhtenäisenä pitämiseksi on perustellusti tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta käyttää tehokkuusohjelmien jatkotyöstössä samaa konsulttiyritystä, joka on tarjonnut palvelun tähän saakka.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 93 §, 23.5.2017: 525.000,00 euroa (alv 0 %)

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 985.000,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankintapäällikkö
Kehittämispäällikkö
Valor Partners Oy

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 23.05.2017 § 93

HEL 2017-005782 T 02 08 01 00

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään operatiivisen konsultoinnin puitesopimuksen ainoan tarjouksen tehneen Valor Partners Oy:n kanssa niin, että hankinnan kokonaishinta on yhteensä enintään 525.000,00 euroa (alv 0 %).

Sopimus on voimassa 31.12.2019 saakka ja konsultointityötä tilataan sopimuskauden aikana todellisen tarpeen mukaan.

Lisäksi johtokunta päätti edellyttää, että kehitysohjelmien etenemisestä raportoidaan johtokunnalle säännöllisesti siten, että raportissa esitetään myös kehitysohjelmien toteutuksessa käytettyjen HKL:n ulkopuolisten asiantuntijoiden kustannukset.

Käsittely

23.05.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään päätökseen seuraava uusi teksti.

Johtokunta päätti edellyttää, että kehitysohjelmien etenemisestä raportoidaan johtokunnalle säännöllisesti siten, että raportissa esitetään myös kehitysohjelmien toteutuksessa käytettyjen HKL:n ulkopuolisten asiantuntijoiden kustannukset.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

3

Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen, hankesuunnitelma

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen kantakaupungin ulkopuolelle hankesuunnitelman hyväksymistä esityksen mukaisesti.

Kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen kustannus on hankesuunnitelman mukaan vuosina 2019-2025 enintään miljoona euroa vuodessa eli yhteensä 7 milj. euroa koko sopimuskaudella. Summa maksetaan palveluntuottajalle vuosittain kahdessa erässä.

Suunnittelua ja hankintaa jatketaan hankesuunnitelman mukaisesti ja hankintapäätös tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi välittömästi hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen.

Jos laajennuksen ensimmäisiä alueita ehditään toteuttaa jo 2018, niistä hyväksytään lisäksi enintään 0,5 milj. euron kustannus. Laajennuksen kokonaiskustannukseksi tulee näin enintään 7,5 miljoonaa euroa, joka kustannettaisiin kaupungin erillisrahoituksella. Päätöksen mukainen hankesuunnitelman toteuttaminen edellyttää, että hankkeelle saadaan budjettirahoitus Helsingin kaupungilta.

Laajennus ulottuu lännessä Pitäjänmäen alueelle ja idässä metroradan varrelle ainakin Itäkeskuksen ympäristöön asti. Uusia kaupunkipyöräasemia tulee noin 88. Tarkat alueet ja asemamäärä määrittyvät palvelun toteutussuunnitteluvaiheessa vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Helsingin kaupunkipyöräpalvelun toteuttaminen määritettiin HKL:n tehtäväksi Helsingin kaupungin pyöräilynedistämishjelmassa 2014 (27.1.2014, HEL 2013-001995). Toteuttamisesta tehtiin hankesuunnitelma, joka hyväksyttiin 2014(27.03.2014, HEL 2014-003639) ja hankinta kilpailutettiin 2015 (20.10.2015, HEL 2014-003639).

Liikennelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunkipyöräpalvelun alueen laajentamisen hankesuunnitelman 05.04.2018 (HEL 2018-002575). Tämä päätösehdotus on sisällöltään vastaava, mutta asemamäärää on tarkennettu suuremmaksi.

Hyväksyessään kaupunkipyöräpalvelun hankesuunnitelman, Helsinki sitoutui rahoittamaan palvelua enintään kahdella miljoonalla eurolla vuodessa. Palvelu pystyttiin kuitenkin hankkimaan kaupungille selkeäs-

ti hankesuunnitelman arviota edullisemmin, kaupungin maksaessa palvelusta 1,295 Meur/vuodessa. Palvelun laajennuksen myötä kaupungin maksama vuosittainen rahoitus olisi yhteensä enintään 2,295 miljoonaa euroa (ilman alv.).

Palvelu otettiin käyttöön 2016 keväällä aluksi 50 kaupunkipyöräasemalla ja 500 pyörällä, josta määriä kasvatettiin kaudelle 2017 kolminkertaiseksi, 140 kaupunkipyöräasemaan ja 1400 pyörään. Jälkimmäisestä määrästä puuttui vielä 10 asemaa ja 100 pyörää, jotka olivat väliaikaisesti Espoossa pilottikokeilussa. Kaudella 2018 Helsingissä tulee olemaan 150 kaupunkipyöräasemaa ja 1500 pyörää. Tämän lisäksi samalla maksulla ja asiakkuudella käyttäjä voi käyttää myös Espooseen toteutettavaa kaupunkipyöräpalvelua, joka tulee toimimaan yhteneväisesti Helsingin kaupunkipyöräpalvelun kanssa. Espooseen tulee keväällä 2018 70 kaupunkipyöräasemaa ja 700 pyörää, laajentuen jo saman kesän aikana 105 pyöräasemaan.

Kaupunkipyöräpalvelu on otettu Helsingissä hyvin vastaan, käyttäjiä on paljon ja matkoja tehdään erittäin aktiivisesti myös kansainvälisesti vertailtuna. Koko kauden käyttöoikeuden maksaneita käyttäjiä oli 2017 kaudella 34105 kpl. Matkoja tehtiin vuonna 2017 vilkkaimpina päivinä yli 11/pyörä/päivä, koko kauden keskiarvon ollessa noin seitsemän matkaa päivässä jokaista pyörää kohden.

Hyvin menestyneelle kaupunkipyöräpalvelulle on toivottu laajentumista asiakaspalautteissa ja kaupunginvaltuuston aloitteessa (Arhinmäki Paavo ym. valtuustoaloite Kvsto 7.6.2017 asia 38). HKL:n selvitysten mukaan laajentumiselle on potentiaalisia alueita, joilla työpaikkojen ja asuntojen tiheys on sopiva.

Kaupunkipyöräpalvelun laajennus ei aiheuta lisäystarvetta HKL:n omaan henkilöstöön.

Hankintapäätös laajennuksesta on hankesuunnitelman mukaan edessä mahdollista tehdä kevään 2018 aikana ja täydessä nyt toteutettavassa laajuudessaan uusi verkosto olisi käytössä kauden 2019 alusta alkaen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Yksikön johtaja
Projekti-insinööri

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 50

HEL 2018-002575 T 00 01 04 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen hankesuunnitelman hyväksymistä vaihtoehdon B suuntaisesti. Samalla johtokunta kehotti HKL:ää jatkamaan valmistelua niin, että syksyn budjettineuvotteluihin mennessä on käytettävissä tieto siitä, miten laajennus olisi toteutettavissa koko kaupunkiin markkinahintatasoisesti. Vaihtoehto B käsittää Pitäjänmäen ja Herttoniemen alueiden lisäksi laajennuksen ulottamisen pidemmälle metroradan varteen Itäkeskukseen ja Puotilaan asti.

Kaupunkipyöräpalvelun laajennuksen kustannus on hankesuunnitelman mukaan vuosina 2019-2025 enintään miljoona euroa vuodessa eli yhteensä 7 milj. euroa koko sopimuskaudella. Summa maksetaan palveluntuottajalle vuosittain kahdessa erässä.

Suunnittelua ja hankintaa jatketaan hankesuunnitelman mukaisesti ja hankintapäätös tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi välittömästi hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen.

Jos laajennuksen ensimmäisiä alueita ehditään toteuttaa jo 2018, niistä hyväksytään lisäksi enintään 0,5 milj. euron kustannus. Laajennuksen kokonaiskustannukseksi tulee näin enintään 7,5 miljoonaa euroa, joka kustannettaisiin kaupungin erillisrahoituksella. Päätöksen mukainen hankesuunnitelman toteuttaminen edellyttää, että hankkeelle saadaan budjettirahoitus Helsingin kaupungilta.

Laajennus ulottuu ainakin Pitäjänmäen ja Herttoniemen alueelle ja uusia kaupunkipyöräasemia tulee noin 70. Tarkat alueet ja asemamäärä määrittyvät palvelun toteutussuunnitteluvaiheessa vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä toteuttaminen määritettiin HKL:n tehtäväksi Helsingin kaupungin pyöräilynedistämishjelmassa 2014 (27.1.2014, HEL 2013-001995). Toteuttamisesta tehtiin hankesuunnitelma, joka hyväksyttiin 2014(27.03.2014, HEL 2014-003639) ja hankinta kilpailutettiin 2015 (20.10.2015, HEL 2014-003639).

Hyväksyessään hankesuunnitelman, Helsinki sitoutui rahoittamaan palvelua enintään kahdella miljoonalla eurolla vuodessa. Palvelu pystytettiin kuitenkin hankkimaan kaupungille selkeästi hankesuunnitelman arviota edullisemmin, kaupungin maksaessa palvelusta 1,295 Meur/vuodessa. Palvelun laajennuksen myötä kaupungin maksama vuosittainen rahoitus olisi yhteensä enintään 2,295 miljoonaa euroa (ilman alv.).

Palvelu otettiin käyttöön 2016 keväällä aluksi 50 kaupunkipyöräasemalla ja 500 pyörällä, josta määriä kasvatettiin kaudelle 2017 kolminkertaiseksi, 140 kaupunkipyöräasemaan ja 1400 pyörään. Jälkimmäisestä määrästä puuttui vielä 10 asemaa ja 100 pyörää, jotka olivat väliaikaisesti Espoossa pilottikokeilussa. Kaudella 2018 Helsingissä tulee olemaan 150 kaupunkipyöräasemaa ja 1500 pyörää. Tämän lisäksi samalla maksulla ja asiakkuudella käyttäjä voi käyttää myös Espooseen toteutettavaa kaupunkipyöräpalvelua, joka tulee toimimaan yhteneväisesti Helsingin kaupunkipyöräpalvelun kanssa. Espooseen tulee keväällä 2018 70 kaupunkipyöräasemaa ja 700 pyörää, laajentuen jo saman kesän aikana 105 pyöräasemaan.

Kaupunkipyöräpalvelu on otettu Helsingissä hyvin vastaan, käyttäjiä on paljon ja matkoja tehtiin erittäin aktiivisesti myös kansainvälisesti vertailtuna. Koko kauden käyttöoikeuden maksaneita käyttäjiä oli 2017 kaudella 34105 kpl. Matkoja vilkkaimpina päivinä yli 11/pyörä/päivä, koko kauden keskiarvon ollessa noin seitsemän matkaa päivässä jokaista pyörää kohden.

Hyvin menestyneelle kaupunkipyöräpalvelulle on toivottu laajentumista asiakaspalautteissa ja kaupunginvaltuuston aloitteessa (Arhinmäki Paavo ym. valtuustoaloite Kvsto 7.6.2017 asia 38). HKL:n selvitysten mukaan laajentumiselle on potentiaalisia alueita, joilla työpaikkojen ja asuntojen tiheys on sopiva.

Hankesuunnitelmassa esitetty arvio laajennuksen suuruudesta ja suunnasta, mutta alueet ja asemamäärä tulevat tarkentumaan palvelun toteutussuunnittelussa. Tavoitteena on palvella tiiviitä keskittymiä ja merkittävimpiä reittejä, esimerkiksi joukkoliikenneasemien ympäristössä. Laajennus tulisi olemaan noin 70 asemaa, joka ulottaisi palvelun ainakin Pitäjänmäen ja Herttoniemen etäisyydelle kantakaupungista. Sijoittuminen määritellään vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa. Osa uusista asemista tullaan sijoittamaan myös nykyisen kaupunkipyöräver-

31.05.2018

koston alueelle, jotta taataan palvelutaso ja kapasiteetti suosituimmilla asemilla.

Kaupunkipyöräpalvelun laajennus ei aiheuta lisäystarvetta HKL:n omaan henkilöstöön.

Hankintapäätös laajennuksesta on hankesuunnitelman mukaan edessä mahdollista tehdä kevään 2018 aikana ja täydessä nyt toteutettavassa laajuudessaan uusi verkosto olisi käytössä kauden 2019 alusta alkaen.

Käsittely

05.04.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Päätösehdotuksen ensimmäinen kappale muutettiin seuraavasti: "Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle kaupunkipyöräpalvelun laajentamisen hankesuunnitelman hyväksymistä vaihtoehtoon B suuntaisesti. Samalla johtokunta kehottaa HKL:ää jatkamaan valmistelua niin, että syksyn budjettineuvotteluihin mennessä on käytettävissä tieto siitä, miten laajennus olisi toteutettavissa koko kaupunkiin markkinahintatasoisesti. Vaihtoehto B käsittelee Pitäjänmäen ja Herttoniemen alueiden lisäksi laajennuksen ulottamisen pidemmälle metroradan varteen Itäkeskukseen ja Puotilaan asti."

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

4

Liityntäpysäköinnin tavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet Helsingissä

Pöydälle 23.05.2018

HEL 2018-005516 T 08 01 03

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hyväksyä Helsingin liityntäpysäköinnin kehittämistavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet HKL:n hallinnassa olevilla liityntäpysäköintialueilla esityksen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Helsingin liityntäpysäköintialueiden hallinta keskitettiin HKL:lle 1.1.2018 kaupunginhallituksen päätöksellä 21.8.2017 (§ 750). Hallinnan siirtymisen jälkeen HKL on vastuutaho Helsingin kaupungin liityntäpysäköintipalveluiden kehittämisessä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää liikelaitoksen palvelujen hinnoittelusta.

Esitetyt liityntäpysäköinnin kehittämistavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen linjaukset perustuvat mm. HSL:n ja pääkaupunkiseudun kuntien laatimaan Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelmaan (2017), Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (HLJ 2015) ja Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategiaan (HSL 2012). Helsingin kaupunki on sitoutunut liityntäpysäköintistrategian ja sen yhteydessä laaditun toimenpideohjelman noudattamiseen mm. Helsingin pysäköintipolitiikassa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.2.2014 (§ 221).

Helsingin liityntäpysäköinnin kehittämisen tavoitteet on laadittu ottaen huomioon ohjausvaikutus liikennejärjestelmässä, asiakaskokemus, alueiden käyttöaste, kannattavuus sekä prosessien ja päätöksenteon sujuvuus.

Helsingin ensisijaiset kehittämistavoitteet liityntäpysäköinnissä ovat:

- Liityntäpysäköinti lisää joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta
- Liityntäpysäköintipalvelun käyttö on sujuvaa ja alueiden palvelutaso hyvä
- Alueet ovat tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä

- Alueiden ylläpito ja kehittäminen on tehty kustannustehokkaasti

Tavoitteiden saavuttamisessa tärkeimmiksi kehittämistoimenpiteiksi on HKL:n liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelmassa määritelty mm. liityntäpysäköinnin opasteiden ja viestinnän parantaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, reaaliaikaisen informaation ja laskentatiedon kehittäminen, liityntäpysäköinnin hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteiden laatiminen sekä uusien mobiilisovellusten kehittäminen liityntäpysäköijän tunnistautumisen ja maksamisen avuksi.

Liityntäpysäköinti on yhteiskunnalle sitä edullisempaa, mitä lähempänä lähtöpaikkaa se tapahtuu. Helsingin kaupungin liityntäpysäköintistrategian laskelman mukaan (Strafica Oy 2009) yhteiskuntataloudelliset säästöt ovat yli viisinkertaiset, jos liityntäpysäköinti tapahtuu lähtöpaikan lähellä verrattuna siihen, jos liityntäpysäköinti tapahtuu Helsingin kantakaupungin rajalla.

Liityntäpysäköinnin hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteiden avulla liityntäpysäköinti pyritään ohjaamaan etäämmäs ruuhkavyöhykkeestä. Ydinvyöhykkeellä pyöräpysäköinti on ensisijainen liityntäpysäköintimuoto.

Lähellä ydinkeskustaa liityntäpysäköinti maksaa 2-4 euroa /tapahtuma ja edellyttää pääsääntöisesti tunnistautumista joukkoliikenteen käyttäjäksi matkakortilla tai muilla, kehitettävillä tunnistusmenetelmillä. Mikäli kuntia ohjaavat suositukset asiasta muuttuvat, voidaan myös summaa korottaa suositusten mukaisesti. Liityntäpysäköintiajan umpeuduttua pysäköintimaksu on sama kuin muilla alueen pysäköintipaikoilla, esimerkiksi kauppakeskuksella.

Ydinkeskusta-alueen ulkorajat ovat lännessä Lauttasaassa, pohjoisessa Pasilassa ja idässä Kalasatamassa, rajausta voidaan tarkentaa tarpeen mukaan.

Liityntäpysäköinti voi ydinkeskustan ulkopuolellakin olla maksullista. Tämä päätetään tapauskohtaisesti perustuen liityntäpysäköinnin tyyppiin (rakenteellinen/maantasopaikka) ja liityntäpysäköinnin käyttöasteeseen. Erityisen kuormittuneille alueille voidaan määritellä pysäköintimaksu kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamiseksi, palvelutason varmistamiseksi ja pysäköinnin ohjaamiseksi vähemmän kuormittuneille alueille. Tällöin liityntäpysäköinti maksaa 1-2 euroa/tapahtuma.

Myös aikarajaus otetaan käyttöön kaikilla HKL:n hallinnoimilla liityntäpysäköintipaikoilla. Aikarajoitus päätetään tapauskohtaisesti perustuen liityntäpysäköinnin käyttöasteeseen. Pääsääntöisesti aikarajoitus 10-12h määritellään kuormitetuimmille pysäköintialueille. Vähemmän kuormitetuilla ja kauempana keskustasta sijaitseville alueille voidaan määri-

31.05.2018

tellä 24h pysäköinti. Aikarajaukset toteutetaan vaiheittain alueen pysäköinti-informaation uudistamisen yhteydessä 2019. Aikarajauksen yhteydessä tulee käyttöön myös pysäköintikiekon käyttövelvoite.

Sekä hinnoittelua että aikarajoitusta määriteltäessä alueen kuormituksen arviointi perustuu viimeisimpiin käytössä oleviin liityntäpysäköintilaskentoihin.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 23.05.2018 § 83

Pöydälle

HEL 2018-005516 T 08 01 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

5

Uusi lausunto kaupunginhallitukselle: Valtuutettu Pia Kopran aloite metroliikenteen häiriöistä ja kuljettajien työolosuhteista

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Pia Kopran ym. aloitetta koskien metroliikenteen häiriöitä ja metronkuljettajien työoloja:

Metroliikenteen luotettavuudessa on kevään aikana ollut eri syistä tavanomaista selvästi enemmän ongelmia. Luotettavuusongelmat ovat aiheutuneet niin infrastruktuurissa kuin metrojunakalustossa olleista vioista kuin kuljettajapulasta.

Helmikuun loppuun kasautui valitettavasti poikkeuksellisen useita liikennehäiriöitä metroliikenteessä. Liikennehäiriöt aiheutuivat useista eri syistä, joita olivat virtakiskon vaurio, häiriö palorullaovessa Ruoholahdessa, ratakiskon katkeaminen, vikatilanne paloliukuovessa Kampissa ja kurottajan tippuminen kiskoilta ulkopuolisella työmaalla Mellunmäessä. HKL on selvittänyt kunkin häiriön taustalla olevat syyt. Virtakiskon vaurion ja ratakiskon katkeamisen taustalla oli kova pakkanen, muiden häiriöiden syyt olivat toisistaan riippumattomia. Toimenpiteet vastaavien häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi on käynnistetty ja ne ovat osin valmiit.

Metroliikenteen häiriöiden määrään vaikuttaa myös se, että liikenteen volyymit ovat kasvaneet merkittävästi länsimetron ja vuorovälin tihtymisen vuoksi. Ennen elokuuta 2016 metroliikenteessä oli talviarkena ruuhka-aikaan liikenteessä 4 minuutin vuorovälillä 15 metrojunaa yhtäaikaaisesti, kun nykyisin vastaava määrä on 2,5 minuutin vuorovälillä 36 metrojunaa. Niin sanottu pelivara junien välillä häiriötilanteessa on pienentynyt olennaisesti ja lisäksi pitkällä metrolinjalla häiriöitä sattuu enemmän ja niistä toipuminen on haasteellisempaa. Länsimetron ensimmäinen vaihe (Ruoholahti-Matinkylä) kasvatti rataverkon pituuden 21 kilometristä 35 kilometriin.

Länsimetron myötä metrojunankuljettajan työ on myös muuttunut. HKL selvittää keväällä 2018 yhdessä Työterveyslaitoksen ja Työterveys Helsingin kanssa metrojunankuljettajan työn kuormittavuutta. Tulosten perusteella arvioidaan muutostarpeita ja tarvittaessa etsitään keinoja kuljettajatyön tukemiseksi.

Joka tapauksessa on selvää, että uuden, alun perin automatisoiduksi tarkoitetun M300-metrojunan ohjaamon ergonomiaa on tarpeen parantaa. Ohjaamon laajamittainen uudistaminen ja mm. kuljettajan istuimen ergonomian parantaminen ovat valmisteilla.

Kuljettajien mahdollisuus käydä tarvittaessa wc:ssä on peruslähtökoh-
ta. Kuljettajille on ajovuoroihin suunniteltu wc-tauot Itäkeskukseen 2,5
tunnin välein tai useammin. Lisäksi Matinkylässä on wc noin 40 metrin
päässä ohjaamosta junan ollessa lähtölaiturissa. Tapiolassa wc on vas-
taavalla etäisyydellä junan ollessa tulolaiturissa.

HKL:n kuljettajien paikallisen sopimuksen mukaan työpäivässä on pal-
katon ruokatauko sekä palkallinen 10 minuutin kahvitauko. Käytännös-
sä HKL tarjoaa metronkuljettajille taukoja huomattavasti enemmän,
vaikka taukojen määrää onkin vähennetty aikaisemmasta. HKL:n liiken-
nöintisopimus HSL:n kanssa päättyy vuoden 2024 lopussa ja saadak-
seen jatkaa liikennöitsijänä on HKL:n kustannustehokkuuden oltava eu-
rooppalaisiin markkinahintoihin nähden kilpailukykyinen. Kuljettajatyön
tehokkuudessa eri operaattoreiden välisiä eroja selittää isoimpana teki-
jänä kuinka suuren osa työajasta kuljettajat ovat ajotehtävissä. Tähän
vaikuttavat mm. palkallisten taukojen määrä ja pituus. HKL:n tilanne ei
voi merkittävästi poiketa eurooppalaisista metroliikennemarkkinoista.
Koska HKL haluaa jatkaa metron liikennöitsijänä myös tulevaisuudes-
sa, on työehtosopimusten ylittävien taukojen vähentäminen välttämä-
töntä ja HKL on lisännyt ajotehtävien osuutta työajasta.

HKL tekee myös runsaasti muita tehostamistoimenpiteitä parantaak-
seen kustannustehokkuuttaan ja ollakseen yhteiskunnalle paras vaih-
toehto metron liikennöitsijäksi. HKL ei kuitenkaan ole poistamassa va-
rakuljettajajärjestelmää, vaan varakuljettajien määrää olla säätämässä
tarvetta vastaavaksi.

HKL myös kouluttaa jatkuvasti uusia metronkuljettajia, jotta kuljettaja-
määrä saadaan mahdollisimman hyvin vastaamaan kuljettajatarpee-
seen eikä ajamattomia lähtöjä kuljettajapulan takia enää syntyisi.

Metroliikenteen palvelukyky ja luotettavuus ovat HKL:lle ensiarvoisen
tärkeitä asioita. HKL tekee laajalla rintamalla toimenpiteitä, jotta metro-
liikenteen korkea laatu ja kaupunkilaisten arjen toimivuus voidaan var-
mistaa. HKL ymmärtää myös täysin, että hyvä henkilöstötyytyväisyys
on menestyksen ehdoton edellytys. HKL panostaa yhä enemmän ja jat-
kuvasti vuoropuheluun henkilöstönsä kanssa, jotta henkilöstön näke-
mykset ja huolet kuullaan mahdollisimman laajasti, epäkohdat korja-
taan ja muutosten perusteet ovat kaikkien tiedossa.

Esittelijä

yksikön johtaja

31.05.2018

Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopra Pia Aloite Kvsto 04042018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 03.05.2018 § 74

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

6

Ratakuorma-auton hankinnan hankesuunnitelma

HEL 2018-004411 T 00 01 04 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ratakuorma-auton hankesuunnitelman hyväksymistä niin, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 6,3 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Ratakuorma-autojen alkuperäinen tarveselvitys on tehty jo vuonna 2015. Tuon perusteella 9.4.2015 on hyväksytty hankesuunnitelma kokonaisarvoltaan 3,46 milj. euroa sisältäen kaksi kaksiakselista ratakuorma-autoa viiden vuoden huoltosopimuksineen.

Tämän jälkeisessä neuvottelumenettelyssä on selvinnyt, että HKL:n tarpeisiin sopivin ratkaisu on kaksi 4-akselista ratakuorma-autoa, jotka yhteen kytkettyinä pystyvät turvallisesti vetämään suuret kiskokuormat ilman, että akselipainot ylittävät Helsingin puoleisen metro-osuuden siltojen sallimat arvot. Lisäksi ajoneuvo on ainoastaan 4-akselisena toteutuksena riittävän vakaa Länsimetron tunnelien vaatimiin nosto-operaatioihin. Nämä Länsimetron rakenteen mukanaan tuomat haasteet eivät olleet tiedossa alkuperäistä hankesuunnitelmaa tehtäessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Terhi Ruokolainen, projekti-insinööri, puhelin: 310 34799
terhi.ruokolainen(a)hel.fi

Liitteet

1 LIITE_Hankesuunnitelma ratakuorma-auto 290318

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Yksiköiden johtajat
Kunnossapitopäällikkö

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1

31.05.2018

Asia/6

Muun tuotanto-omaisuuden	Liite 1
salkkuvastaava	
Metron ratamestari	Liite 1
Hankepäälikkö	Liite 1

7

HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen optiokaudelle

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan suoramarkkinat HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. kantametro asemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Palmia Oy:ltä ensimmäiselle optiokaudelle 1.1.2018 – 31.10.2019 yhteensä enintään 1.327.302,24 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan. Kokonaissumma perustuu Palmia Oy:n antamaan tarjoukseen optiokaudesta, jossa on huomioitu nykyisen sopimuskauden aikana tulleet uudet kohteet ja siivouslaadun tason nosto kolmella asemalla (Rautatientori, Sörnäinen ja Kalasatama).

Alkuperäinen puitesopimus on voimassa 31.10.2018 asti. Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään kilpailutukseen 16H/15 HKL:n kiinteistöjen siivouspalveluiden järjestämisestä. Hankintamenettelynä oli erityisalojen hankintalain (349/3007) mukainen avoin menettely, jossa kaikki halukkaat pystyivät jättämään tarjouksen. Hankintailmoitus julkaistiin 15.4.2015 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin julkisten hankintojen TED- tietokannassa <http://ted.europa.eu/> 17.4.2015 (132792-2015). Tarjouspyynnössä varattiin mahdollisuus varsinaisen sopimuskauden (1.11.2015 – 31.10.2018) lisäksi tilata siivouspalvelut kahdelle (2) optiokaudelle vuodeksi kerrallaan.

Optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska nykyisen toimittajan palvelutaso on ollut sopimuksen mukaista ja yhteistyö menestyksekkästä. HKL on asiantuntemuksellaan arvioinut markkinahintatasoa ja toteaa nykyisten sopimushintojen olevan markkinoiden mukaiset ja siten hyväksyttävällä tasolla. HKL:n arvion mukaan siivouspalvelujen uudelleen kilpailuttaminen ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista, kustannustehokasta tai perusteltua.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 115 §, 16.6.2015: Sopimuskauden 1.11.2015 – 31.10.2018 ajaksi enintään 3.397.429,44 euroa (alv 0 %).

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 4.724.731,68 euroa (alv 0 %) sisältäen varsinaisen sopimuskauden ja ensimmäisen optiokauden.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Mari Hyvärinen, siivoustyönvalvoja, puhelin: 310 35797
mari.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Siivoustyönvalvoja

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.06.2015 § 115

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen (HKL) hankkimaan HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. metroasemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Helsingin kaupungin palvelut Oy:ltä 1.11.2015 – 31.10.2018 väliseksi ajaksi yhteensä enintään 3.397.429,44 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan ja lisäksi mahdollisia lisätoita enintään 20.808,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa jatkaa sopimusta kahdella (2) optiokaudella, yksi (1) vuosi kerrallaan niin, että liikennelaitos päättää option käyttämisestä kuusi (6) kuukautta ennen sopimuskauden ja ensimmäisen optiovuoden päättymistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

31.05.2018

Asia/7

Lisätiedot

Päivi Kontro, kiinteistöpäällikkö, puhelin: 310 35160
paivi.kontro(a)hel.fi

31.05.2018

Asia/8

8

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

9

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 19/2018, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja

Yhteiset palvelut, hallintojohtaja

Toiminnanohjaus, yksikön johtaja

Infra ja kalusto, yksikön johtaja

§ 81 – 82

Kunnossapito, yksikön johtaja

Liikennöinti, yksikön johtaja

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja

Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano